

02 JUL 2013

Det Kongelige Justis og Beredskapsdepartement

Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres referanse:
13/3155

Vår referanse:
200900095

Dato:
27.06.2013

Høring-forslag til endringer i kommunikasjonskontrollforskriften, forskrift om kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking og til enkelte deler av politiregisterforskriften

Det vises til departementets høringsbrev av 04.06.2013 med høringsfrist 08.07.2013.

ØKOKRIM har særlig sett på de deler av forslaget som dreier seg om nytt kapittel i politiregisterforskriften del 11 som regulerer hvitvaskingsregisteret (Ask-registeret), samt forslag til endringer i forskrift om Kontrollutvalget for hvitvasking.

Hvitvaskingsregisteret (Ask-registeret)

Det legges til grunn at utkastet til forskriftsbestemmelser er ment å være en forskrift for å bringe bruken av Ask i overensstemmelse med politiregisterlovgivningen, og ikke en forskrift som tar opp i seg i samlede saksbehandlingsregler for ØKOKRIM/Enheten for Finansiell Etterretning (EFE).

Det legges videre til grunn at det i forbindelse med revisjon av EUs tredje hvitvaskingsdirektiv må utarbeides en ny hvitvaskingslov, eventuelt foretas vesentlige endringer i eksisterende hvitvaskingslov. Det vil da være betimelig å adressere regler om saksbehandling for ØKOKRIM/EFE i den sammenheng.

Ved utarbeidelse av regler for Ask bør det tas høyde for at regler på området for anti-hvitvasking og terrorfinansiering må være i overensstemmelse med de internasjonale føringer som er på dette området. Det vises i denne sammenheng særlig til Financial Action Task Force (FATF) sine 40 anbefalinger, samt til The Egmont Group sine bestemmelser for finansielle etterretningsenheter (FIU`s). Norge er medlem av FATF og EFE er som Norges FIU medlem av The Egmont Group.

I det vesentlige oppfatter ØKOKRIM av utkastet til forskrift imøtekommer behovet for å harmonisere og regulere Ask i forhold til politiregisterlovgivningen.

Kontrollutvalget for hvitvasking

Det er foreslått at Kontrollutvalget skal føre tilsyn med at de materielle regler om behandling av personopplysninger følges, mens Datatilsynet fører kontroll med informasjonssikkerhet og internkontroll.

Ask er arbeidsplattformen som EFE bruker i den daglige oppgave- og produksjonsløsningen. I tillegg til å være en database/register er Ask dermed et fagsystem med ulik funksjonalitet basert på forskjellige teknologiske og metodologiske løsninger. I initialfasen er mottak, preprosessering, vurdering og beriking av informasjon og data i stor grad helautomatisert. I analysefasen, dvs. i arbeidet med hypoteseutvikling og slutninger/konklusjoner, gjennomføres i større grad manuelle subjektive og objektive faglige vurderinger for å kunne levere kvalitativt gode produkter. EFE oppfatter derfor situasjonen slik at de ulike prosessene informasjonen og dataene gjennomgår, både manuelt og automatisk vil støte an mot begge de foreslåtte kontrollorganenes tilsynsoppgaver samtidig.

ØKOKRIM vil derfor påpeke at den foreslåtte løsning etter vår vurdering bærer med seg en rekke utfordringer. Sett i lys av det som er beskrevet foran vil det være utfordrende og også noe uklart hvordan grensdragningen mellom de to organenes kompetanseområder skal foretas i den faktiske utøvelsen av tilsyn. I tillegg til den utfordringen dette vil vær for organene selv vil en slik løsning kunne medføre en situasjon hvor det vil måtte brukes uforholdsmessig mye ressurser på å informere de to kontrollorganene om EFE`s arbeid samt på å klarlegge hvor grensene mellom dem går. Erfaringene til nå tilsier at det allerede i dag brukes en ikke ubetydelig arbeidsmengde på å informere og oppdatere Kontrollutvalget om EFE og om regimet som sådan. En usikkerhet om grensesnittet og ansvarsforholdet mellom de to kontrollorganene vil også kunne skape misforståelser og uklarheter som hvitvaskingsregimet ikke er tjent med.

Vi gjør i denne sammenheng også oppmerksom på at ordningen med et Kontrollutvalg for EFE var gjenstand for sterk kritikk fra FATF ved deres evaluering av Norge i 2005. Denne kritikken ble gjentatt ved follow-up prosessen i 2009. Kritikken baserte seg på kriteriet om at en FIU som EFE skal være uavhengig (jfr. FATF anbefaling 29 og tilhørende Interpretative note E 8 til 12). Norge sitt anti-hvitvaskings og terrorfinansieringsregime vil bli gjenstand for en ny evaluering i 2013/2014 og det er grunn til å tro at den tidligere kritikken vil kunne bli forsterket ved opprettelsen av nok et kontrollorgan.

Det hadde etter vår mening vært mer hensiktsmessig å styrke det eksisterende Kontrollutvalget med kompetanse på informasjonssikkerhet og internkontroll. På denne måten ville man minimere utfordringene ved avklaring av ansvarsområder, ressursbruk og kritikk fra FATF.

Med hilsen

Trond Eirik Schea
ØKOKRIM-sjef

Sven Arild Damslora
førstestatsadvokat